

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Gazdasági bajaink

Debrecen, január 23.

Közgazdasági írók, kik a gazdasági élet rendjét tanulmányozták, annak jelenségeit megfigyelték, törvényszerűségnek tartják azt, hogy a gazdasági válságok időszakonként ismétlődnek. A gazdasági élet organizmusában évek hosszú sora óta sok kóros anyag gyülemlik fel, megbolygatja annak életrendjét és életműködéseiben zavarokat idéz elő. — Általánosságban a gazdasági válságok, mint a gazdasági élet tisztulási folyamatai, mert csak így módon lehet a termelés és fogyasztás között előállott aránytalanságokat, a túlprodukciónak káros hatásait megszüntetni. Tény az is, hogy a válságok elmúltával a gazdasági élet normális működése ismét helyreáll, sőt rendszerint élénkülés, elevenebb mozgás észlelhető a gazdasági élet szervezetében.

Ugy látszik, hogy ma ismét a gazdasági válság korát éljük. — Látszólag nem a termelés és a fogyasztás közötti relativitás megbontása az ok, hanem a balkáni háború és annak kísérő jelenségei, különösen a pénz drágulás és az ezzel kapcsolatos hitelmezsorítás.

Ha azonban a balkáni háború keletkezési okainak mélyére nézünk és annak rugóit keressük, úgy azt látjuk, hogy merőben gazdasági okok azok, melyek a háborút előidézték. Az európai államokban az ipar óriási lendületet vett, minek folytán azok termékei számára újabb piacokat keresnek, azokat maguk részére biztosítani, más államok részére a versenyt mindenféle úton megnehezíteni akarják. Ezek azok a törekvések, melyeknek

sorsa végeredményben a balkáni között, ágyuszó mellett, csatasorban dot el . . . A gazdasági okok mellett a háborúk kitörésének többi okai csak epizódyszerű jelentőséggel bírnak.

A válság egyik jelensége az a sok fizetésképtelenség, mely napról-napra meglepi a világot. A fővárosban, vidéken sorra csukják be üzleteiket a kereskedők és régi, jóhírnevű cégek, kiknek bonitása tekintetében nem volt kétely, fuldokolva merülnek el a válság tengerében.

A bukásoknak nem a vagyonbukott személynél fekvő okai vannak. Régebben a fizetésképtelenség jó üzlet volt, melyen szépen lehetett keresni, ma az adós a fizetésképtelenség bejelentésével tudja, hogy az ő gazdasági egzisztenciájának vége. Ha bünbakot akarunk keresni, úgy azt inkább a hitelezők személynél, jobban mondva a nálunk divó egész hitelezési rendszerben találjuk meg, mint a tönkrement adósban. Sehol a fejlett iparú államokban nem oly rendszertelen és szervezetlen a hitelezés, mint nálunk. Egyes erősen szervezett iparágak (szesz, cukor, petroleum stb.) eltekintve a nagy verseny miatt, minden realisabb szükséglet nélkül, esztelenül zudítják a vevő nyakába a sok portékát. Az a falusi kereskedő, aki a maga kis gazdasági körének természetét sem nagyon ismeri, nem a szükséglethez képest szerzi be az árukat, hanem minden utazótól, ki nála megjelenik, bevásárol egy nagyobb summát. Az utazó is szívesen csinál üzletet és miért ne hitelezne az ő cége is egy pár száz koronát, ha a konkurrens is hitelezett? A hitelezők — sajnos — még nem ébredtek öntudatra és nem akarják belátni, hogy ők egymással szemben nem

konkurrensok, sőt ellenkezőleg, köztük az adósok azonossága folytán érdekközösség keletkezett!

Normális viszonyok között, midőn a tartozások esedékességének időpontjára nem helyeznek olyan nagy súlyt, simábban bonyolódhatnak le az üzletek és az adós úgy, ahogy eleget tesz fizetési kötelezettségének. Abban a pillanatban azonban, midőn a hitelezők között megkezdődik az a versenyfutás, melyet napról-napra tapasztalhatunk, hogy a követelés behajtásában az egyik megelőzze a másikat: az adós sorsa el van döntve. Könnyen érthető a végrehajtásokkal agyonkínzott adós gondolkodása, kinek legegyszerűbb ilyenkor fizetésképtelenséget jelenteni. A nyargaló hitelezők kissé meghökkennek, lógván fejük fölött pénzüik behajtása esetén is a csődmegátadási jog Damokles kardja.

Sok érdekes tanulságot lehet levonni a mai válságos viszonyokból. Egy ilyen tanulság annak a felismerése is, hogy a csődtörvény revíziójára, különösen a csődn kívüli kényszeregyezés behozatalára égető szükség van. A csőd iszonyu rombolást visz véghez a gazdasági életben anélkül, hogy abból bárkinek — még a tömeggondnoknak is — haszna volna. Minden üzletben, melyet tulajdonosának éveken keresztül folytatott szorgalmat tartott fenn, az árukon és kintlévőségeken kívül olyan értékes gazdasági helyzetek vannak, melyek megtartása gazdasági érdek és melyek a tömeges és gyors likvidáció mellett pusztulásba vesznek. Emellett a vagyonbukással igen gyakran a tőle függő egzisztenciák egész sorozata megy tönkre és így a csődnek nemcsak egy áldozata van, hanem a gazdasági élet egy nagyobb rétege szenved alatta.

Bognár Klára

Írta: Sipos János.

I.

Gyönyörű márciusi éjjel. A hold szeliden önti el ezüstös sugarait a földre, az égről pedig mint megannyi ragyogó fényes szem tekint le az a pár csillag, mely a hold erős fénye mellett is láttatni enged magát. A völgybeli kicsiny falu toronyórája kísértetiesen üti el a tizenkettőt . . . Mindenütt méla csönd, melyet mi sem zavar, csak a holdfénytől elbűvölt csalóány éneke . . . A falucska lakossága békében nyugszik . . . Még a házörző kuvaszok sem vonitanak, mint máskor . . . Mindenütt a nyugalom, a béke honol . . .

A völgyet hatalmas hegy határolja, melyen kísérteties fényben látszik a fenyves s a mögötte elterülő komor főmnségű kastély. Ott is méla csönd honol, csak a fenyves süsog csodálatos dolgokat . . . Titkos szerelemről regélnek a százados, vén fák s szomorúan bölöngatnak hozzá lombjaikkal . . . Némely fiatalabb pedig epedő, szerelmes szavakat suttog a holdsugárnak . . .

Nyugalom, béke honol a kastélyban is. Mindenki nyugodtan, csöndesen alszik, csak egy leány nem! Csak egy leány áll imád-

kozva, lázas izgatottságban remegve egy piciny, rózsaszín butorzatú, kedves kis szobában . . . Más mindenki alszik . . . Egyszerre hirtelen megkocognak az ablak. Halkan. Csöndesen. A leány félbe hagyja az imát. Az ablakhoz megy. Kinyitja, lehajol, lenéz. A mélyben egy férfi áll. Az kocantotta meg apró kavicsal az ablakot. A nő, Bognár Klára csókot int a mélyben álló férfinak, aztán szekrényéhez lép, kötélhágcsót s kis kézi táskát vesz ki. A köpenyt fölveszi, a hágcsót megakasztja. Kézitáskáját kezébe véve rá lép az ablakra, ledobja a hágcsó egyik végét s az izgatottságtól remegve lép az első fökora. Majd lejjebb . . . lejjebb . . . mignem egy pár ölelő kar közt találja magát. Aztán kart-karba öltve, sietve távoznak.

Távolról lónyerítés hangzik. Odasietnek. Két nemes, fajparipa áll ott, a csalitba bekötte. Csak gyorsan a nyeregbe, aztán sietve el, tova . . . Pár perc múlva már csak a lovak patáinak dobaja hallik, meg valami elmosódó, mindig távolodó tömeg látszik . . .

Aztán ismét minden csöndes. Ugy a faluban, mint a kastélyban nyugodtan alszanak s nem sejtik, hogy egy drága lény röpött ki, alig pár perce, egy piciny rózsaszín butorzatú, kedves kis szobából. De mégis, egy szegény, öreg asszonyt kinzó álmok gyötör-

nek. De nem ébred fel, hogy egyetlen leányukat visszatartsa, hogy megmentse az életnek.

A távozó lovak patáinak dobaja pedig, mintha szomorúan mondaná:

— Isten veled szülői ház, isten veled, örökre . . .

De csak nem ébrednek fel, hanem alszanak tovább . . . A hold pedig csak hinti ragyogó sugarait, talán azért, hogy a szerelmesek lássanak menekülni???

A falucska toronyórája mélan üti a felet.

II.

Hideg, csipős decemberi éjjel. A hó lassu, sűrű pehelyekben hull a földre, mindég magasabb fehér párnát alkotva a föld fekete fölszínén . . . A völgybeli kicsiny falu toronyórája vontatottan üti el a tizenkettőt, melyre harangbugás felel s vele egyidejűleg orgonabugás tör föl a templomból. Nemsokára aztán fölhangzik a templomban egybe- gyűlt hivek áhitatos éneke is:

Mennyből az angyal . . .

A templomba vezető uton egy-egy elkésett ember és asszony bandukol, de mindég ritkábban, végre senki . . .

De mégis! Egy összetört nő halad lassu, vontatott léptekkel a hólepte uton . . . Meg-

A csődönkívüli kényszeregyezés behozatalára sürgős szükség van. A javaslat már meg van, rövid időn belül el lehetne készíteni a súlyedő existenciáknak ezt a mentőövét.

Rácz Sándor dr.

A balkán bonyodalom Drinápolyt átadják Biztosítva van a béke

A törökök hosszas huzavona után mégis csak átadják Drinápolyt. Belátták, hogy a hatalmak kívánságát teljesíteniük kell, ha nem akarnak még nagyobb bajba kerülni. A háború kezdetén elbizakodottak voltak és győzelem helyett súlyos vereséget szenvedtek. Most kényszerhelyzetben vannak és mindenbe bele kell törődniük.

A válaszcímeket még ma átadják a hatalmaknak és ha ez valóban olyan hangulatos lesz, mint amilyennek jelentik, a béke biztosítva van.

Egy-két nap alatt eldől minden és lehet, még mielőtt beáll a tavasz, felrepülnek a békegalembok.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

EGY KÉNYES KÉRDÉS.

Konstantinápoly, január 22.

Noradunghian külügyminiszter egy diplomáciai jegyzékben azt ak érdést intézte a bécsi és berlini külügyi kormányhoz, vajjon egyetértene-e a hármasság entente fenyegetéseivel. Már meg is érkezett a válasz. Bécsből és Berlinből. Ugy szól, hogy nem helyeslik ezt az eljárást, de mindenekelőtt a béke megkötését kívánják.

DRINÁPOLYT ÁTADJÁK.

Konstantinápoly, január 22.

Porta-körökből eredő hiteles értesítés szerint a szultán hajlandó Drinápoly átadása

áll. Kebléből fuldokló köhögés tör fel... Pihe. Lassan. Szomorúan. Majd tovább indul. Vékony ruháit dideregve fogta össze a hóval takart keblén. S a hó egyre hull... A templom közelébe ér. Megáll szomorúan hallgatja az orgona-szót, miközben egy mély szomoru sóhaj száll fel kebléből. Aztán tovább indul. A templom ajtóhoz ér. Benéz rajta. Egész testében megreszket. Az első sorban pár öreg imádkozik görcsös zokogás közepette régen eltűnt leányukért. A lány csak nézi az összetört házaspárt, kiket ő tett oly hamar öregekké. S a fájdalom összeszorítja beteg keblét. Megrázkodik, mintha rossz álmot akarna elűzni s az igazi életet visszahívni...

Háromnegyed éve! Mily boldogan, reménykedve kelt utra azzal a férfivel! Mily boldog volt az a pár hónap! Talán büntetésül kapta ezt azért, mert a szüleit úgy, oly nagyon megkeserítette... Ő már nincs, meghalt. Nem akart eljönni onnan, hol tetei nyugosznak, de a szükség követelte... S most? mihez kezdjen? mit tegyen?

— Oh, bárcsak hálnék meg inkább, mint azok elé a jóságos öregek elé kelljen kerülnöm gondolta. S még hozzá így a halállal keblemben... Itt ismét megkapta a visszaemlékezés.

Hiszen az a betegséget ő érte kapta... Mikor haldoklott, orvosért sietett s míg oda-járt, meghült. Nem is fog kigyógyulni soha! Érezte, hogy fázik. Ezért beliebb ment a templomba. De meggyöngült idegzete nem bírta ki a nagy hideget s egy görcsös köhögés

sába beleegyezni, ha a város egy mufti (egyházi hatóság) felügyelete alá kerül és ha a vilajet muzulmánjai külön tartománygyűlést kapnak.

A TÖRÖK FELTÉTELEK.

Konstantinápoly, január 22.

Az „lkdam“ írja, hogy a porta addig is, amíg választ megadja, kérdést intéz a hatalmakhoz, vajjon abban az esetben is, ha tanácsadásaikat elfogadja, a szövetségesek új igényekkel állanak-e elő. A porta tudni akarja, milyen természetű a hatalmak által kilátásba helyezett pénzügyi támogatás.

MIT KÉRNEK DRINÁPOLYÉRT.

Konstantinápoly, január 22.

Ma ült össze a törökök államtanácsa, a diván, hogy tanácsot adjon a kormányoknak a béke vagy háború kérdésében. Most már bizonyosra lehet venni, hogy a porta meghajolva a kényszerítő körülmények és a nagyhatalmak akarata előtt, bele fog egyezni Drinápoly átadásába, azonban ennek ellenében meglehetősen súlyos feltételeket fog szabni. A feltételek között lesznek politikaiak, vallásaiak és pénzügyiek. Az egyházi feltétel már ismeretes: a porta azt kéri, hogy a drinápolyi mecsetek, mozlímok és szultánsirok török fenntartás alatt maradjanak és a Drinápolyban élő muzulmánok továbbra is a kalifátus alá legyenek rendelve vallási tekintetben. Ezen kívül azonban a porta azt is kívánja, hogy az elhódított tartományok egész muzulmán lakossága megmaradjon a kalifa egyházi hatósága alatt. Ez a kívánság nemcsak egyházi szempontból jelentős, hanem politikai és pénzügyi szempontból is, mert a török egyházi szervezet világi ügyekre is kiterjed, amit erősen lehetett érezni Boszniában, ahol a török vakufrendszer politikai tekintetben is erős támasza volt a muzulmánoknak.

A porta legfontosabb békefeltétele a török beviteli vám felemelése lesz. A kapituláció értelmében Törökország az áruk beviteli vámját csak a nagyhatalmak beleegyezésével emelheti fel.

ALBÁNIA HATÁRAI.

Berlin, január 22.

Diplomáciai körökben hire jár, hogy a londoni nagykövetségi konferencia mai ülésében megkezdte az Albánia elhatárolására vonatkozó tanácskozást. Ez a kérdés előreláthatólag több ülést fog igénybe venni.

A TITOKZATOS OROSZOK.

Krakó, január 22.

Az oroszok a galíciai határ felé vezető utak építésén lázasan dolgoznak. Az Ausztria és Porosz-Szilézia felé vivő vasuti vonalakon az állomásokat bővítik és a kiterő sín-párokat szaporítják. A katonai raktárakban óriási készleteket halmoznak föl. A német és az osztrák határhoz közel lévő erődök megerősítésén és felszerelésén folytonosan dolgoznak.

A közgyűlés előkészítése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután három órakor tartotta meg tegnapi elhalasztott ülését, amelyen a közgyűlési ügyeket tárgyalták le és készítették elő.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklete alatt jelen voltak Körner Adolf főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Tóth Emil dr. tanácsnok, Nagy József főszámvevő, Borsos József h. főmérnök, Csapó László főpénztárnok, Csanak József, Márk Endre, Nagy Jakab, Rickl Antal, ifj. Schwartz Vilmos, Tóth István, Zádor Lajos, Zöld József jegyző.

A városi becslések.

Zöld József jegyző, mint előadó ismerteti Vargha Kálmán dr. ajánlatát, amelyben Széchenyi-utca 16. számú ingatlanukat 160000 koronáért, amelyért eddig 240000 koronát kértek, ajánlik föl.

Márk Endre kijelenti a kérdésnél, hogy a mérnöki hivatal mindig olyan alacsonyra becsülte a megszerzendő telkeket s ezért mindig ahelyett, hogy kedvező ajánlatokat elfogadtak volna, belementek kisajátítási eljárásba s mindig a becsünél sokkal magasabb árt kellett fizetni. Tehát irreális volt a becsülés és pedig lefelé.

János Zoltán is ilyen értelemben szól a mérnöki becsükről.

Körner Adolf főjegyző kijelenti, hogy a mérnöki hivatal tanácsai határozat utasításai szerint járt el a becsléseknél.

Ifj. Schwartz Vilmos újabb becsü megajánlását kéri.

Magoss György dr., Vargha Elemér dr.

gés közben ajultan esett a templom kövezetére...

Egy óra mulva már a rózsaszínű kis szobában van, amelyet oly régen nem látott. Ott várják szülei kétségbeesetten az orvos ajkáról a szót. Odakünn pedig csak hull a hó... Lassan, egyenletesen...

S a beteg fekszik, küzködve a lázálomokkal karácsony reggelén.

III.

Gyönyörű májusi reggel. A nap aranykorongja éppen elhagyta a harmattól csillogó hegyormot s végig öntötte sugarait az egész nagyszerű képen, mely a rózsaszín szobácska ablakából látszott... A fenyvesben a rigó fütyült valami megkapó dalt, melyre azonnal csalogány felelt. A rózsaszín szoba ablakáig föl érő hatalmas topolyfa lombos ágain pedig kis vadgalemb turbékolt. A falucska toronyórája üdén üti el a négyet. Lenn pedig fölhangzik a munkába siető parasztleányok danája. S a szobácska szomoru lakója hallgatja mindezt szótlan, ábrándozva. Gondolatban már ott fön, vele.

Fejét ábrándozva hajtja az ablakpárkányra, csókolni engedve arcát a vén topolyfa leveleinek. S amint így ábrándozik, szöke fejét glóriával fonja körül a napsugár. Olyan, mint egy édes, bus mártir... Szomorúan a halál érzetével keblében szívja be az üdítő levegőt, mely a fenyvesből áramlik többféle virág-illattal keveredve szobájába.

És ábrándozik a szép májusi reggelen. Két éve! Ilyenkor ismerte meg épen. Sétá-

lovaglását végezte, mikor ő került elébe. Az egyszerű falusi tanító. Ránézett megemelte kalapját s tova sietett. S ő, a gazdag urnó, már akkor szerette az egyszerű, mégis nemeseen gondolkozó embert...

Fuldokló köhögés rázza meg testét. Midőn tulesett rajta, szomorúan mondta, miközben lemondólag intett kicsiny kezeivel:

— Ott van a gyógyulás, ott lenn, a puha sirban, — mondta végtelen szomorúsággal, míg szemében gyémánt csepp, nem harmatcsepp jelent meg...

És ül ott a halálról gondolkozva, a szép májusi reggelen, az élet reggelén...

A kis vadgalemb oly szomorúan dalol, mintha neki is nagy bánata volna, mintha ő is a boldogságát siratná... Csak a rigó meg a csalogány éneke vig, mintha felakarnák vidítani...

A leány az ablakpárkányon elhelyezett könyvekhez nyul. Fölvesz egyet, lapoz benne, mignem egy kis préselt szegfűhöz nem ér. Kiveszi, az ajkához emeli, megcsókolja. Az, az ő virágából való... Ismét lapoz. Egy szintén préselt nefejejts. Mintha figyelmeztetné az előtt a holt emlékére. De az már a sirról való...

Görcsös, fuldokló köhögés. Hörögve esik a szoba padozatára...

Szülei berohannak. Ott fekszik a földön a leány. Hamar az orvos! Nem, nincs már szükség rá... A csalogány is szomoru dalba kezd... A nap is felhő mögé buvik. Nem illik vigadni, mikor egy mártir fekszik... holtan...

főszólalása után a bizottság azt mondta, hogy az ajánlatot méltányosnak tartja s tekintettel arra, hogy a becsléket nem tartja reálisnak s mert a telekre szükség van a parallel utca megnyitása szempontjából, ajánlja a közgyűlésnek a teleknek 160000 koronáért való megvételét s azt javasolja, utasítsa a közgyűlést a mérnöki hivatalt, hogy minden utasítástól eltekintve, mindig a forgalmi érték szerint becsülje meg az ingatlanokat.

Olcsó telekvétel.

A városi tanács utasítására a főgyész bírói árverésen megvett egy libakerti 470 négyszögöles területet, amely a nagykörut megnyitásához kell, 11100 koronáért.

Jánosi Zoltán senki ellen sem akar támadást intézni, de kijelenti, hogy elvi álláspontja értelmében nem helyesli a vételt. — Azt hiszi, hogy a mai korszak eleget tett köteletségének, ha a Szentanna- és Csapó-utcák elejét kiszélesítik. A körutat helyesnek, szükségesnek tartja, meg kell csinálni, de nem most.

Magoss György dr. kijelenti, hogy a tanács nem akarja befejezett ténv elé állítani a közgyűlést. Ez a gondolat ne vezesse a tagokat, ha nem kell, ne szavazza meg a vételt, a tanács megtartja a telket, olyan rendkívüli méltányos, olcsó áron sikerült megszerezni. Ott már erre a célra igen sok területe van a városnak, s ez a telek egyik torkolata a nagykörutnak.

A bizottság a fölvilágosítások után javasolja a közgyűlésnek az ingatlan megvételét, illetve a vétel jóváhagyását.

A Zenede városítása.

Zöld József jegyző fölolvasta a belügyminiszter rendeletét a Zenede városításáról, valamint a Zeneegylet észrevételeit. — A miniszter úgy a Zeneegylet, mint a város elhatározását örömmel üdvözli, elismeréssel van a Zeneegylet hazafias szándéka iránt. Egyes megjegyzéseket tett a szerződés pontozataira. Kívánságai szerint a bizottság javasolja annak kimondását, hogy Zenede helyett Zeneiskola legyen a cím, hogy a titkár és igazgató kötelesek legyenek az eredetileg tervezett óraszámokat tartani. De kiemeli a bizottság és ezt a miniszter tudomására is hozzák, hogy a város az áldozatkészség legszélsőbb határáig elment.

Márk Endre indítványára kimondta még a bizottság, hogy az átvétel előkészítésére s a pénzügyi helyzet megismerésére, valamint a szükséges vélemény megtételére Vargha Elemér dr. elnöklete alatt Nagy József főszámvéző, Magoss György dr. főgyész, Jánosi Zoltán és Márk Endre bizottsági tagokat küldjék ki, az előkészítésbe beleértik azt is, hogy esetleg tárgyaljon arról is, miként lehetne beolvasztani a P. Nagv Zoltán-féle zenekonzervatóriumot is.

Az oldalcsatornák költségei.

Körner Adolf főjegyző bejelentette, hogy a miniszter még nem hagyta jóvá a közgyűlés ama határozatát, hogy közigazgatási uton biztosíthassa a város a háztulajdonosokkal szemben az oldalcsatornák költségeit s így miután a közgyűlés csak január 1-ig biztosította a kamatmentességet, a tanács most nem tudja, milyen eljárást kövessen a behajtásnál, mert kénytelenek lesznek a hátralékosokat perelni s a tartozást bekebelezni, ami sok költséggel jár a felekre.

Jánosi Zoltán a tételek magasságára is figyelmet kíván fordítani, mert szerinte a vállalkozó tulszámításokat csinált.

Magoss György dr. javasolja, hogy sürgősebb meg a minisztert, a számlákat a leg-sürgősebben és legszigorubbán revideálják, hívják föl a revideált számlákkal a feleket 15 nap alatti fizetésre s ha nem fizetnek, kebelezze be.

A bizottság az elhangzottak értelmében határozott.

Alföldi Mihály irnok dijnoki szolgálati idejének a nyugdíjba beszámítását javasolja a szokásos díjak megfizetése mellett.

A csapókerti függetlenségi és 48-as olvasókör telket kért a várostól s ezért olyan telket kínált cserébe, amely szintén a város

tulajdona és nincs is telekkönyvvezve. Miután a kérdésben új megoldási mód kínálkozik, az ügyet levették a napirendről.

Az egri-uton építendő két utkaparó ház céljára adott 400—400 négyszögöl területet a kereskedelemügyi miniszter keveselte. A bizottság újból kimondja, hogy az átengedett területnél többet nem ad.

A Simonffy-utcai 19. számú házra szükség van a parallel utca megnyitása érdekében. A tulajdonosok el is fogadják az 54900 korona árat s így a bizottság javasolja a megvételét.

Bujdosó János rendőrnek tüzoltói szolgálati idejét beszámíttatni javasolja a nyugdíjba.

A félórás Ház

A képviselőház ülése

A karácsonyi nagy szünet után ma tartotta meg a képviselőház ülését, amely előreláthatóan igen rövid ideig tartott. Jóformán csak elnöki előterjesztésekkel telt ki az ülés, amelynek azonban nevezetessége volt egy új miniszter megjelenése.

Az ülésen a munkapárt majdnem teljes számban megjelent s az ellenzéki padosorokat is elfoglalta. Székely Ferenc helyén már az új igazságügyminiszter, Balogh Jenő dr. ül, akit sűrűn keresnek föl a gratulálók. — Az új minisztert mindenki szívesen keresi föl, igen szimpatikus, kedves ember, akire különösen a gyorsírók büszkék, mert ép úgy mint egyik elődje, Günther Antal, ő is elsőrendű, kiváló gyorsíró. A gyorsírók különben kezdik hangoztatni, hogy a gyorsírás kezd az államférfiúi kvalitások közé tartozni s minden gyorsíró úgy érzi, hogy egy miniszteri tárcát hord a tarsolyában.

Az ellenzék ma kísérletet sem tett a képviselőházba való bejutásra s így a Ház előtti komédia elmaradt.

A képviselőház üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Elparentálás.

Az ülést egynegyed tizenkettőkor nyitotta meg Tisza István gróf elnök. A megnyitó után két elparentálás következett. Várady Zsigmond drt és Barsay Domokost bucsuztatta el. Várady Zsigmond drt mint egy derékban kettétört fát, Barsay Domokost mint a Háznak egyik régi tagját bucsuztatta s indítványozza, hogy a Ház fejezze ki részvétét mindkettő halála fölött jegyzőkönyvben s a koporsóra helyezzen koszorút, miután azonban ez már meg is történt, a Ház az intézkedéseket jóváhagyja.

Az új miniszter.

Elnök bejelent, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter lemondott és helyébe a király Balogh Jenő drt. nevezte ki.

Balogh Jenő dr. kinevezésének bejelentésekor éljenzés és taps zúg föl. Az új miniszter zavarodottan forgatja az asztalán levő iratokat, a taps és éljenzés meg-megújul s végre is rákényszeríti, hogy könnved meghajlással köszönje meg az óvációt.

Egy hibás mandátum.

Elnök bejelent, hogy Popp C. István képviselő javaslatot nyújtott be az általános, titkos választójogról. Indítványozza, hogy később határozzanak az indokolásra vonatkozóan.

Hegedűs Kálmán jelentést tesz Bartos József aranyosmaróti mandátumáról. A mandátummal ugyanis valami hiba történt, alakilag nincs rendben s így ki kell adni a bíráló bizottságnak.

A napirend.

Elnök több apró ügyet tüzött ki a holnapi ülés napirendjére s egyuttal a következő tá-

jékoztatást adta a képviselőház munkarendjéről:

— Holnapután, csütörtökön megválasztjuk a választójogi bizottságot, azután rövid szünet következik, mialatt a bizottság a javaslatot letárgyalja. A szünet után a plénum is tárgyalni fogja a javaslatot s remélem gyorsan fog végezni ezzel az égetően szükséges javaslattal.

A Ház helyesléssel fogadta a bejelentéseket, mire az ülés háromnegyed tizenkettőkor véget ért.

Az Agrárbank csődje

A szövetkezeti tagok értekezlete

A debreceni kir. törvényszék mint csődbíróság a ma délelőtt határozott az utóbbi hetekben szomorúan szereplő Agrárbank, min szövetkezet sorsa felett. Meghuzta a lélekharangot, melynek csőd a neve s ezzel a szerencsétlenül működő apró bankocskáknak a kegyelemdőfést megadta. Rászolgált. Mert izma, vére romlott volt, a kapzsiság és a rohamos pénzszerzés vágya vezette azokat, akik igazgatták és jövőjére felügveltek. Vigyázatlan spekulációk, könnyelmű kihitelezés és rossz felügyelet okozták bukását. Sőt, mint a jelek mutatják, malverzációk is történtek, úgy hogy a bűnjére zárlatot a bünygyi eljárás is követni fogja.

Sok apró egzisztencia vesztette oda kupa-porgatott filléreit, mely egyedüli vagyona, jövőjének alapja volt. Mert az Agrárbank betevői verejtékező kisemberek voltak, a kik heti keresetük egy részének elvonásával akartak maguknak tőkét, jövőndő boldogulást szerezni. Most nemcsak betéteiket vesztették el, hanem vagyonilag is teljesen tönkrementek. Ami még menthető, már alig több a rossznál. Hogy azonban ez mégis megmaradjon, a szövetkezeti tagok érdekeik egyetemes megvédése és a szövetkezet helyzetének teljes tisztázása végett vasárnap, január 26-án délelőtt 10 órakor értekezletet tartanak.

Kívánatos, hogy ezen az értekezleten a tagok teljes száma képviselve legyen, hogy a további teendőkre vonatkozólag oly megállapodás jöjjön létre, mely a mai viszonyok között leginkább alkalmas a sulvosan károsult szövetkezeti tagok érdekeinek védelmére.

A csődügy körül felmerülő kérdések vitelére a törvényszék Bagossy László dr. törvényszéki bírói csődbiztosul, Gutfreund Sámuel dr. debreceni ügyvédet tömeggondnokul rendelte ki.

Színház

HETI MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Elvált asszony*, operett. — (A bérlet.)

PÉNTEK: *Faun*, vígjáték. — Ujdonság. — (B bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Kedves Augusztin*, operett. (Mérsékelt helyárakkal.)

VASÁRNAP: Este *Lila dominó*, operett. — Ujdonság. — (Kisbérlet.)

HÉTFŐ: *Lila dominó*, operett. (A bérlet.)

Batizfalvy Elza vendégszereplése. Kedves és érdekes vendége lesz pénteken a debreceni színháznak, amikor Batizfalvy Elza a Király Színház v. primadonnája fog fellépni a „Leányvásár” operett Bessy szerepében. Batizfalvy Elzának ismert neve van az országban még a Király Színházban aratott nagy sikerei révén. De kedvence volt ő a nagyváradi, aradi és miskolci színházak közönségeinek is. Batizfalvy a Vig-estély rendezősege meghívására jött Debrecenbe s a ritka kedvező alkalmat az igazgatóság felhasználva, megállapodást kötött a népszerű művésznővel, hogy egy estén vendégszerepeljen a színházban. A „Leányvásár”

Bessy szerepe egyik kedvenc szerepe a művésznőnek, akinek e szerepben kreált eredeti alakítása méltó feltűnést keltett mindenütt. A vendégszereplés első hírére már is nagy érdeklődést tanúsított a közönség s előreláthatólag zsúfolt ház fog gyönyörködni a bájos művésznő vendégjátékában.

Az Elvált asszony. Fall Leo szép zenéjű operettje ma kerül színre új betanulással és elsőrendű szereposztással. Az „Elvált asszony” nemcsak pompás zenéje révén, de szellemesen mullattató meséjével is érdemet szerzett arra, hogy az igazgatóság az operett felelevenítésével foglalkozzék. Zilahyné S. Vilma a címszerepben kiváló alakítást nyújt. Kivüle még Borbély Lili, Falussy István, Tordai Erzsébet, Solti Enő, Kemény Lajos, Kassay Károly, Kormos Ferenc és Lévai Farkas Pál játszanak nagyobb szerepeket.

A Faun. A Nemzeti Színház nagy sikert aratott újdonsága a „Faun”, amelynek pénteken lett volna a bemutatója, Batizfalvi Elza vendégszereplése miatt szombatra maradt. A szenzációs vígjáték újdonságra nagy előkészületeket tesz a színház rendezősége. A címszerepben Bérczi Ernőnek lesz alkalma kiváló alakítást adni. A pompás darab előreláthatólag sok előadást fog a debreceni színpadon megérni.

Apollo
Miklós- és Piac-utca sarkán.
Igazgató: DEÉSI ALFRÉD.
Folytonos bemerés! Telefon 762.

Két sláger! Csoda műsor!
Az örült

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Dagmár, a serfőző leánya.
Színmű 3 felvonásban.

Hős vagy kacér? Ócska cilinder.
Életkép 1 felvonásban. Bohózat.
És több sláger szám a két órás műsor keretében.
Holnap új műsor.

A haza vértanúi

Három gyermek, meg egy asszony

A nyomozó külpolitikai helyzet, amely még mindig lidércnyomásként nehezedik ránk, már nagyban kezdi szedni áldozatait. Egzisztenciák mennek tönkre és semmisülnek meg ezekben a válságos időkben, de legnagyobb részt mégis a kisemberek esnek áldozatul a súlyos helyzetnek. Éppen ezért lett volna indokolt, hogy a városok jóléti bizottmányt állítsanak föl. De eddig még erre senki sem gondolt. A behívott póttartalékosok, kik három-négy gyermekes családot hagytak otthon és siettek a parancsszóra a haza védelmére, már két, három, sőt négy hónapja, hogy a császár kenyerezt eszik, ami pedig kizárja azt, hogy ez idő alatt az elhagyott családnak kenyeret tudtak volna adni és az így kenyérkereső nélkül maradt családokra és azok tagjaira — ha nem gazdagok — a nyomor és az éhség várt, sőt vár még ma is.

Amint azt a Zambó Istvánné esete is mutatja, aki tegnap este azzal a kéréssel kopogtatott be szerkesztőségünkbe, hogy legyünk közbenjárói a könyörületes szíveknél, hogy egy kis segélyt kaphasson, amelyből három gyermekét táplálhassa, mivel ő maga nem képes annyit keresni, amely családja fentartására elég lenne. Kérdéseinkre elmondta, hogy urát, aki a Neumann-cégnél volt szabó-

segéd és csaknem 18 forintot keresett hetenként, három hónap előtt hívták be „fegyvergyakorlatra” Banjalukára. Azóta csak tengődik három gyermekével, akik közül három és fél éves a legidősebb.

Mindezeket pedig csak azért mondjuk el, hogy az illetékes körök ébredjenek föl már egyszer lethargikus álmukból és ne engedjék, hogy ebben az anélkül is drága világban éppen a szegény, hazát védelmező katonák családjai legyenek katasztrofa elsők a tél hidegében és a nyomorba, ahelyett, hogy még jutalomban és állandó segélyben részesítsék őket.

LEGUJABB

Ejeli telefontudósítás

Berlin, január 22.

A Wolff-ügynökség konstantinápolyi távirata szerint a porta nagytanácsa elfogadta a nagyhatalmak prozopozícióját és a béke mellett foglalt állást.

Konstantinápoly, január 22.

A szultán sokáig habozott dönteni a béke mellett. Amikor azonban Kiamil basa nagyvezér elmondta a török flotta vereségét, amit eddig titkoltak előtte, a szultán megtörtén döntött a béke mellett.

A miniszertanács a diván ülése után szintén ülést tartott, amely három óráig tartott s amelyen végleg megállapították a válaszjegyzék szövegét. A válaszjegyzéket holnap délután adják át.

Az öngyilkosok útja

Két halálos és két enyhébb eset

Egyik kiváló írónk, aki szétroncsolt idegzetének szenvedelmes zakatolását akarta fegyverrel elnémitani, felgyógyulván golyóütötte sérüléséből, nemes öszinteséggel vallotta be:

— Szép ez az élet! Szébb, mint becsülni tudjuk. S csak azok értékelhetik igazán, akik már egyszer meg akartak válni tőle!

Ez az önbeismerés sok filozófiát halomra dönt. Nincs olyan szenvedés, megpróbáltatás, amelyért az életet érdemes volna eldobni s a nagy elhallgatás: a halál, csak megsemmisülést hoz. Amivel szemben még a szenvedések iskolája is beérhetetlen kincseket ér.

Az a krónika tehát, mely a mai nap eseményeiből fakad, hazug életfelfogások súlyos büntetését tartalmazza s a szánalmat és részvétet kétszeresen érdemli szereplői. — Akik kétszer csalódtak: az életben, melynek becsét nem ismerték és a halálban, melytől megnyugvást és nem megsemmisülést reméltek.

Egy ember, aki elvesztette szemévilágát.

Leitner János balmazújvárosi lakos gyönyörű időket élt végig ebben a földi rabságnak keresztelt életben. Hetven év verejtékes küzdelmét, nagyszerű fejlődését, virágzását látta, érezte. Új volt előtte a gőz, a gáz és a villam, melynek áldását, kényelmét márólholnapra csodálhatta s egy ország politikai és gazdasági újjáébredésén merenghetett, ha visszatekintett megfutott pályáján. Vajjon, mit akart még megérni, látni, tudni, hogy most aggsága küszöbén vad daccal vette kezébe

sorsát s afölötti bánatában, hogy megvakult, felakasztotta magát?!

Ugy gondolom, ilyen teljes emberi korban már az embernek nem lehetnek szenvedélyei, érzéki vágyai. Elég, ha a maga körül folyó csendes eseményeket megérzi. Ha hallja, mikor hozzátartozói örülnek a napi munka gyarapító áldásának, vagy a maga tapasztalatainak csendes melegével árasztja vigasztalásra szorult embertársait. Ha az élet alkonyának nyugalalmát kihasználja, mint viharos tenger után a hajós hagyja himbálni a maga vitorláit a csendes déli szellőtől. Így is szép lehet az élet, hetven év nagy perspektívájával az ember tekintete előtt. És ha husz éves korban nem érdemes gondolkodni, hetven éves korában már az emlékek kupolás palotája között is élhet az ember.

Jobb már ilyenkor nem látni a sok fiatalos akarást, erőt és érzéki, meg szellemi elhelyeződést. Ami az életet szinessé, káprázattá teszi. Jobb ilyenkor a szemet behunyni. De nem örökre, mint Leiter János tette, aki mikor a hályog megtámadta a szemét, kötelet kerített s erőszakosan kiszakította magát az életből.

Huszonegy évvel élet-unottan.

Ez még nem is élt. Huszonegy életével egy falu kicsinyes keretei között buit meg. — Nem voltak nagy küzdelmei, talán sikerei sem. Ha volt valakije, akihez vonzódott, meg sem győződhetett, vajjon érzelmei viszonyosak-e: és máris életuntnak hitte magát. Olyannyira, hogy fegyvert fogott és föbe lőtte magát. — Holtan találták szobájában.

Szomorú tragédiája ez a magával nem ismerős fiatalembernek, aki a hangulatok hatása alatt kritika nélkül akar itélni az események fölött. Szerencsétlen barátom Tóth Zsigmond, aki Hajduhadházán a számok és emberek sorsával bajlódott ugylátszik, az időjárás szerint mérte a maga sorsát. Bár nem szeretnék magam sem egy januári csapadékos napot Hajduhadházán tölteni. Mégis, a golyóig olyan hosszú az út, hogy huszonegy éves fejjel és gerinccel mégis csak lehet tenni egy kis kerülőt.

Ezért jobb szeretem a lázadó természeteket. Azok, ha nem tudják átalakítani a viszonyokat, amelyben élnek, kitörnek annak kereteit s otthagyják emlékeit. Aztán keresnek olyan tért, amelyben mozogni, élni, munkálkodni és boldogulni lehet. Sajnálom Tóth Zsigmondot, akit sohasem láttam, sohasem szerettem, mert nem is ismertem. Azt sem tudom, izmos volt-e vagy beesett arcú, sáppadt, álmodozó, aki új vallást, erkölcsöt és művészetet szeretett volna teremteni?! Azt látom, gyenge volt, rossz szemű: nem látott át a saron, pocsótán és nem érezte, hogy ezen kívül is van boldogság, élet. Huszonegy éves korában le hagyta teríteni magát egy ólomgolyótól, amely olyan lágy, hogy egy deszkalapot sem tud átvágni. Hát még egy emberi karriert! . . .

A gyanu is öl.

Szeretem az igazságszolgáltatást. Amely a maga nagyszerű intézményeivel százszor megfontolja, amíg ítéletet hoz. Látszólagos bűnöket megszüntet s a maga tiszta szemével ártatlan embert sohasem juttat börtönbe. Inkább a bűnöst is menti, hátha javulását segíti elő ezzel. Különösen áll ez arra a magyar bíróságra, amelyet Berki Gizella és Szabó Erzsébet cselédleányok nem fogadtak el a maguk ügyének intézésére, hanem balga fővel a marólugra bízták az igazságot. Ma reggel a közpórház előtti villamos megállóhelyen meg

is itták a mérges szert, amely súlyos belső sérülést okozott rajtuk. Beszállították őket a kórházba.

Itt a rendőrség a délelőtti folyamán kihallgatta az öngyilkos-jelölteket, akik azt vallották, hogy Szappanos-utca 12. sz. alatti szolgálatadójuknál egy aranygyűrű elvesztésüket vádolják ennek eltüntetésével. Ártatlanságuk tudatában, szégyénérzetből és elkeseredésükben követték el az öngyilkosságot. Sérülésük könnyebb természetű.

(gy. zs.)

HIREK

— **Rainer főherceg állapota.** Bécsből táviratozzák: A nagybeteg Rainer főherceg állapota állandóan komoly. Az esti órákban már oxigénnel élénkítették a szívműködését. Ezzel szemben a hivatalos orvosi jelentés kedd reggel azt mondja, hogy a beteg az éjjeli egész nyugodtan töltötte s a kezdődő bél-működés jelenségei vehetők észre.

— **Kalandozó hír a trónörököséről.** Londonból táviratozzák: Az itteni lapok azt a hírt közölték, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös inkognitóban Londonban tartózkodik. Ez a hír valótlan és onnan eredt, hogy Ferenc Szalvátor királyi herceg Stonhurstban tanuló fiának látogatására Angliába érkezett.

— **Munkapárti értekezlet.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A munkapárt ma este fél 8 órakor Gillány Imre báró elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen letárgyalták és elfogadták a holnap tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatot. Az értekezleten jelen voltak Balogh Jenő dr., Hazai Samu, Josipovich miniszterek, több államtitkár, Tisza István gróf, Berzeviczy Albert és a párt majdnem minden tagja.

— **Uj joggyakornokok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Poroszlay István pelei és Kesső Géza ügyvédjelölt, szerncsi lakosokat a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokokká nevezte ki.

— **A protestáns védőbizottság Spanyolországban.** Madridból táviratozzák: A protestáns bizottság tegnap kihallgatáson volt a miniszterelnöknél s kérte Fernandes Pablo tengerész altisztnak megkegyelmezését. Az altisztnak hat hónapi fogságra ítélték, mert protestáns léteire katolikus egyházi szertartás közben nem akart letérdepelni. A küldöttség arra is kérte a miniszterelnököt, hogy intézkedjék, hogy a jövőben hasonló esetek meg ne történhessenek. A miniszterelnök megígérte Fernandes megkegyelmezését és a szabályzatok megváltoztatását s egyúttal azt is mondta, hogy nagyon sok brit és amerikai protestáns egyesület ugyanezzel a kéréssel fordult hozzá.

— **Kenevezések a kataszteri felmérésnél.** A pénzügyminiszter a debreceni kataszteri felmérési felügyelőségénél Matejovszky Szaniszlót ebben a minőségben a VIII. fizetési osztályba, Balás Károly kataszteri főmérnököt ebben a minőségben a VIII. fizetési osztályba, Spörer Károlyt a XI. fizetési osztályba kataszteri mérnöksegéddé léptette elő, illetve nevezte ki.

— **Két temetés.** A debreceni társadalmi élet két kiváló tagjának: Keresztesi Kiss Józsefnek és Ferenczy Eleknek kidőlte az egész város őszinte részvétét keltette fel. Az a két temetés, mely mai napon szemünk előtt lefolyt, szomorú képét adta a vesztésnek. Főleg Keresztesi Kiss József koporsójánál volt képviselve a város társadalmának minden rétege. Ami természetes is, mert a tudós tanár egész pályája, közéleti tevékenysége a város falai közt vert termő gyökeret. Jánosi Zoltán lelkész mondott meghatározó imát koporsójánál, ahol egy a városi tanács, mint a collegium tanári kara és ifjúsága megjelentek. A résztvevők sorában ott láttuk Baltazár püspököt, Márk Endre udvari tanácsost, a presbyterium küldöttségét, a Központi Bank igazgatóságát s számos más tagját társadalmunk vezető köreinek.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** Irodalmi magaslaton álló felolvasó ülése lesz a Csokonai-körnek f. hó 25-én, szombaton d. u. 5 órakor. A felolvasók mindegyike biztosítja az irodalmi színvonalat, de ezt az ülést különösen érdekessé teszi Debrecen két országosan ismert és elismert költőjének, Szávay Gyulának és Oláh Gábornak a közreműködése. Szávay Gyula, mint a Kisfaludy-és Petőfi-társaság tagja, dédelgetett kedveltje a fővárosi közönségnek, amely az oly gyakran szereplő költőt mindig tüntető tisztséssel, őszinte ünnepléssel fogadja. A debreceni közönség is bizonyára hasonló meleg fogadtatásban fogja részesíteni. Oláh Gábor már zárkózott természeténél, de sokáig tartó betegségénél fogva is kevésbé kereste a külső siker útját, ritkán lépett a felolvasó emelvényre, még a Petőfi-társaságban sem tartotta meg székfoglalóját, de meg vagyunk győződve, hogy a Csokonai-kör közönsége éppen olyan élénk érdeklődéssel és meleg szeretettel viseltetik iránta és meg fogja ragadni az alkalmat, hogy közvetlenül hallgassa az ő mélyen járó, eszmékben gazdag, színekben pompázó költészetét. A Csokonai-kör szombati felolvasó ülése a debreceni irodalom-barátoknak és költészetkedvelőknek lesz a találkozó helye.

— **Halálozás.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Bakó Lászlót, a Nemzeti Színház művészt súlyos csapás érte, meghalt ma reggel a felesége, az egykori színházgátonak, Tömösvárynak leánya. Az elhunyt sógoröccse volt Bakó Györgynek, Debrecen város adófőtisztjének, akin kívül rokonságban volt a Boruss és Farkas családokkal is.

— **A vízvezeték ellenőrző kut.** A Zsigmond-féle ellenőrző vízvezeték kutnak az aknába való bekapcsolásának munkáját 13000 korona árban a Világítási és Vízügyi Részvénytársaság vállalta. Azonban időközben beadványt adott be a városi tanácshoz, hogy a munkát nem teljesítheti, mert a helyszínén kiderült, hogy a helyzetet a valóságban más, mint a tervekben volt. A tanács azt mondta erre ki, hogy ragaszkodik a munka elvégzéséhez. Erre a vállalkozók a miniszterhez felebbezték, aki ma érkezett leiratában azt mondta, hogy a munka díja 13000 korona nem csak elég, de sok is. A munka teljesítésének kötelezettségéről azonban nem nyilatkozott. Ezért a tanács most sürgős és a helyzetet föltáró és magyarázó fölterjesztést intéz a belügyminiszterhez.

— **Barcsay Domokos temetése.** Kolozsvárról táviratozzák: Barcsay Domokos, volt főrendiházi tag temetése ma délután fél háromkor volt Kolozsvárott nagy pompával és részvét mellett.

— **Mesalliance egy hercegi családban.** Berlinből táviratozzák: Dr. Bleichröder János, a Bleichröder-bankház széniorfőnökének legidősebb fia, eljegyezte Zsófia szász-weimari hercegnőt Heidelbergben. A házasság elé még némi akadályok gördültek, mert a hercegnő, aki most huszonegy éves, nem akar az állásával járó kiváltságokról lemondani. A döntő szót a szász-weimari nagyherceg és Vilmos császár fogják kimondani.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** A statusquo izr. hitközség elnöksége értesíti a hitk. tagokat, hogy a Kóser mészárszékeiben rituális előállítás hiánya miatt eddig nem árusított húsrészek mint: felsár, fehér és vese pecsenye teljesen csont és nyomtaték nélkül, mint rituálisan előállított szinhus gkgént 2 K 40 fillérért a mai naptól kezdve Schneider Lipót Pásti-utcai mészárszónál kapható.

— **Nyomdász-kabaré.** Egy minden ízében kedvesnek ígérkező kabaré-délután rendezését határozta el a Debreceni Nyomdász Sport Klub ifjúsága. Ez a kabaré is egyike lesz azoknak az intim összeüvöteleknek, melyeket már a múltból is előnyösen ismer Debrecen szórakozni vágyó közönsége. Az előadás keretében pompásan illeszkedik bele az „Idégek” című vígjáték is, melynek szakavatott rendezése és a szereplők személye is előre biztosítja a sikert. Azonkívül szebbnél-szebb magánjelenetek, komoly és vig szavalatok és egy elsőrangú zenekar számai tarkítják a kabaré programját. A kabaré-délután folyó hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a Munkás-Otthon (Margit-fürdő) nagytermében. Műsor ára 50 fillér.

— **A szatmári alispán fiának tragédiája.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ilosvay György jogász, Ilosvay Aladár szatmári alispán 22 éves fia — ki Löhrer Andor közigazdasági író családjánál lakott Budapesten — szombaton éjjel öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosságot Löhrer Adolf kislánya vette észre úgy, hogy beteg édes anyja ápolására néha fel-fel kelt és úgy egy óra tájban látta, hogy a félreeső hely ki van világítva. El akarta oltani a villanyt, de az ajtó belülről zárva volt. A kis lány rosszat sejtett, de nem akarván szüleit izgatni, várt, míg bátyjai hazajönnek. Csakhamar haza is jöttek a Löhrer-fiúk, feltörték az ajtót és ott találták a vízvezeték vasán nadrágszíjjal felakasztva Ilosvay Györgyöt, kinek orrán, száján ömlött a vér. Levágták, rendőrért mentek, mentőket hívtak, de már a mentők is csak a halált konstatálhatták s otthagyták a tetemet. Az öngyilkos fiatalember hulláját a bonctani intézetbe szállították.

— **Egy huszonnyolc éves történet.** Nyakáról táviratozzák: Az ügyészség fölhivására a fővárosi rendőrség ma kihallgatta Kolár János Wekerle-telepi lakost. Ez ma megtörtént és Kolár a következőket adta elő: Ezelőtt 28 évvel, amikor még inas volt, egyik vásáron látta, hogy uri ruhás ember kétségbeesetten futkos a piacon s meghallotta a sírányból és beszédéből, hogy 80.000 forintot veszített el. Ugyanazon a vásáron látta, hogy egyik vásáros kereskedő a földről egy sárga bőrtárcát vett föl, átadta a feleségének, aki azt a kötény alá rejtette. Csak

TUBERIN

ÖRKÉNY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésből eredő **köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlégzés** és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek **kitüntetését** bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvetellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

később tünt föl neki a két dolog közti kapcsolatot, figyelemmel kísérte a kereskedőt, aki ki nemsokára házat vett és bankigazgató is lett. Nemrégén azután a vonaton utazva egy uriemberrel ült együtt a kupéban, aki elpanaszolta az életét, hogy teljesen tönkre ment, most súlyos viszonyok közt van, mert egyszer régen 80.000 forintját veszítette el. Ő azonnal irt a volt vásárosnak, elmondta, hogy emlékszik a tárca megtalálására, de a volt vásáros nem reagált a levélre s mit sem küldött segélyül a tönkre ment embernek. Így adta az ügyet át a bíróságnak. A vizsgálat most folyik ez ügyben.

Diplomás végrehajtó. Nem minden-napi kinevezést közöl ma a hivatalos lap. Ha úgy tetszik, az ügyvédi pálya túlszűköltségének, vagy talán a végrehajtói foglalkozás szomorú fellendülésének tekinthető, hogy az igazságügyminiszter dr. Forgács Tivadar szamosújvári gyakorló ügyvédet a budapesti V. kerületi kir. járásbíróvához végrehajtóvá nevezte ki.

Ki tud róla? A bécsi rendőrség átiratot intézett a debreceni rendőrséghez, ismeri-e Balla István cipészsegédét, aki ott magát Nagy István marosvásárhelyi illetőségűnek adta ki s ezen a néven házasságcsédelgéseket követett el. Vallomása szerint munkakönyvét Budapesten lopta, ahol együtt dolgozott Nagy Istvánnal. A rendőrség nyomoz az ügyben.

Meghalt a tegnapi baleset áldozata. Erdős Istvánné, akinek borzalmas balesetéről tegnap részletesen hírt adtunk, még az éj folyamán belehalt sebeibe. A szerencsétlen asszony, aki ruhája mosása közben beleszédült a forró vízzel telt kádba, valóságilag megfőtt abban, úgy hogy a legmesszebbmenő orvosi segély dacára sem lehetett megmenteni az életnek. Még az éjjeli órákban kiszünetelt. Holnap temetik.

Jó pénz hamis pénzért. Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrségnek sikerült ma három veszedelmes csalót letartóztatni: Az egyiknek a neve Szilágyi László. Harminchétféves, rovtomultu és magát sorsjegynyöknöknek adja ki. De ez csak ürügy. Mert azazal foglalkozik, hogy hamis pénzt ad el jó pénzért. Ezt így eszközölte: Csomagokat készített. Felül és alul a csomagban 20 koronásokat helyezett el, belül pedig üres papírlapok vannak. Szalag köti át a csomagot, melyen ez áll: „száz darab 20 koronás”. Híszékeny embereknek eladja 500—600 koronáért. Segítőtársai voltak ebben Lauschen Antal tököli szőlőtulajdonos és Czefs András 37 éves szigetszentmiklósi borbély. — Mindhármát a rendőrség letartóztatta.

Halálozások. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a mai napon a következő halálozások jelentettek be: Keresztesi Kiss József ref. 70 éves, Erdős Istvánné Czele Erzsébet ref. 35 éves, B. Nagy Sándorné Varga Julia ref. 37 éves, Balogh Sándor ref. 61 éves, Glück Izidor izr. 69 éves, Sólyom Bálint ref. 71 éves.

Tud az Ön gyermeke már járni?

Próbált Ön már kis gyermekének, aki még mindig nem tud szaladni, Scott-féle Emulsiót adni? A Scott-féle Emulsiótól a gyermek hamar meg fog erősödni és különösen csontjai fogják a hiányzó erőt megnyerni, úgy, hogy hamarosan talpra fog állani és rövid idő múlva szaladni fog. A Scott-féle Emulsió azért van oly nagy sikere ily esetekben, mert rendkívül gazdag tápláló anyagokban és tartalmazza különösen a csontképződésnél nélkülözhetetlen ásványi sókat. A csukamájolajat nem lehet jobb alakban adagolni, mint.

SCOTT-féle EMULSIÓ

formájában, amely oly könnyen emészthető és oly kellemes ízű, hogy a legkisebbek is elszeretettel szedik és jól elbirják.

De valódi Scott-féle Emulsióknak kell lennie. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G. m. b. H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszer útján próbaadagot küldünk.

Strasznoff él. Magyarország néhány újságja elparentálta a legutolsó emberöltő legnagyobb-stillü magyar szélhámosát. — Egészen határozott hangú cikk jelentette, hogy a mitrovicai fegyház nagyírú foglya meghalt. A mitrovicai fegyház igazgatója most azt táviratozza, hogy Strasznoff él, a halálhír tehát, amely szétfutott mindenüvé s kétesfényű glóriát vont még egyszer az elköltözöttnek hitt szélhámos feje fölé, nem mondott valót. Igaz ugyan, hogy a tüdeje nincsen rendben, táviratozza a fegyházigazgató, de hát ezzel a bajjal már sokszor elkinldött Strasznoff s mindig is kiheverte, most sincsen rosszabbul, mint már nem egyszer, egyebekben pedig elég jól érzi magát.

Téli keztük, teveször mellények és harisnyák, vadász sapkák és lábszárvédők valódi Jäger-féle alsó ruhák Frank Testvéreknél az új megyeháza mellett. Telefon 749.

Menyasszonyi selyem métere K. 1.35-től minden színben. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. Selyemgyár Henneberg Zürich.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	813.50
Osztály hitel	824.50
Árnyékos koronaárnyékos	84.75
Államvadás	707.10
Jelzálogbank	427.50
Mimamurányi	718.-
Salgótványi	740.50
Közmű vasút	689.-

Iránzat:

Magánleszármolás kamatláb:

Bécs 5 1/8 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 3/4 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szara K. (Strawser és Kömög) Labr. bicománnyos távirati jelentés	
Buza áprilisra	11.88
októberre	11.9
1913. szept.	12.07
Rozs áprilisra	10.23
októberre	9.17
Zab áprilisra	10.85
októberre	9.9
Tengeri 1913. május	7.72
juliusra	7.62
Keszara ártartó.	

A PÉNZPIAC.

Kevés javulás — sok remény.

Bankkörökből nyerjük az érdekes és örövendetes értesítést, hogy az utóbbi napokban a pénzügyi helyzetben javulás állott be.

A pénzügyi helyzet kedvező, előnyös ajánlatokat kapnak a külföldről s most már várható, hogy az enyhülés folytán megjön a friss vállalkozó és üzleti kedv is, a pénzügyi helyzet pedig a kellő kínálat folytán kielégülést nyerhet. Tegnap a tőzsde is erős javulást mutatott. Valószínű tehát, hogy küszöbön van a régvárt és óhajtott gazdasági föllendülés.

Ehez járul még az is, hogy avatott pénzügyemberek véleménye szerint még a januári uttimó előtt megtörténik a nevezetes lépés, mely szilárdná és állandóvá teszi a pénzügyi enyhülését: az osztrák-magyar bank ugyanis igen komoly hírek szerint egy százalékkal leszállítja a kamatlábát. A bankráta leszállításának felette nagy jelentőségét nem kell fejtegetnünk.

Természetesen a viszonyok teljes javulása leginkább a balkáni kérdés kedvező elintézésétől függ. De a legérzékenyebb seismografok, a nagy bankok a távoli földrengés elmulását jelzik. Bizonyos, ha a kardok visszatérnek hívelyekbe, hamarosan elkövetkezik a szerencsés változás a megpróbáltatások keserű esztendeje után s a jelek arra engednek következtetni, hogy a balkáni hadviselő felek közt a békét sikerül megteremteni s Európa homlokáról is elvonulnak a sötét fellegek.

Három debreceni csőd. A Debreceni Agrárbank igazgatósága hosszas tárgyalások után sem tudott megállapodni a hitelezőkkel, akik ma a csődöt megkérték ellene. A törvényszék a csőd eljárás lefolytatására Gutfreund Sámuel drt bizta meg. — Ugyancsak csődöt rendelt el a törvényszék Losonczy János lakatos tömegére, melynek gondnokául Nagy Sándor dr. debreceni ügyvédet jelölte ki. — Végül Nagy Lajosné fűszerkereskedő ellen (Nagy József telep: Marton Kálmán-utca 15. sz.) Tömeggondnok: Vályi Nagy Gusztáv. Bejelentési határidő: április 29.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Winter Rudolf Nyiregyháza, Weisz Jakab Vesző, Vujkov György Urzentiván, Radó Henrik Zalaegerszeg, Róth Izidor Arad, Csillag Bernát Kecskemét, Borghida Béla és társa Nagyvárad, Reviczky Frigyes Korpona.

Ingtalanok forgalma.

Forró Sándor és neje Szabó Juliánna veszik Sütő Sándorné Arany Sára és tsaitól pusztá banki kaszállóját 2800 koronáért.

Erdélyi János és Bagi István veszik Tényi Andrásné Tömöri Zsuzsánától vámospécsi ingatlanát 720 koronáért.

Debrecen sz. kir. város veszi Gombos Andrásról Csapó-utca 91. számú házat 19000 koronáért.

Kobezda Sándor és neje Vincze Ágnes veszik Vincze Gáborról vámospécsi szántóföldjét 600 koronáért.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnok szövetekezte

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

11 968 : TELEFON : 968 11

HUNYADY-UTCA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szm rna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy kufuró gondatlansága. Lévai Károly debreceni kufuró Hajduböszörményben az elmúlt év szeptember havában egy kerek közkutatót épített. Azonban a fogas hajtókerékre a védővasat nem tette fel kellő időben. A közönsébeli gyermekek a kut körül játszva, diót törettek a kerékekkel, mely egy ízben elszabadult s Elfenbaum Árpád 7 éves gyermek egyik ujját összezúzta. A törvényszék a kufurót gondatlanság miatt vád alá helyezte, a ma tartott főtárgyaláson pedig harminc korona pénzbírságra ítélte.

Ötven korona egy elgázolásért. Pásztor István debreceni kocsis mult év szeptemberében a Széchenyi-utcán olyan meg nem engedett sebességgel hajtott, hogy Feldmann Sándor öt éves gyermeknek ideje sem volt a kitérésre. A kerek alá került, melyek keresztülmentek rajta, úgy hogy 11 napig nyomta utánna az ágyat. Ma a törvényszék ítélő tanácsa ezért súlyos testisértés vétségében mondta bűnösnek s ötven korona pénzbüntetésre ítélte. A gondatlan kocsis azonban fogházbüntetéssel cserélte fel az enyhe ítéletet s menten meg is kezdte öt napi fogházbüntetésének kitöltését.

Regény-csarnok. A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.
Fordította: Szebenvel József.
(Folytatás.)

Bementem és megint megvizsgáltam mindent a sátorban, de anélkül, hogy bármi okát tudtam volna adni a titokzatos hangoknak. Végre megunva a kutatást, feladtam az egész titkot és lefeküdtem aludni. A fáradtság és az izgalom hamarosan legyőzte felzaklatott idegeimet és hamarosan mély álomba merültem.

Mikor reggel felébredtem az éjszakai kalandot és látományt a képzelődés rovására akartam feljegyezni, de hamar megcáfolta ezt a gondolatomat az a különös csengő hang, ami ismét belezúgott a fülembe épp oly rettenetesen, mint az éjszaka. Megint kerestem az okát, de ismét oly sikertelenül, mint első esetben. Azóta azonban nem hallottam.

Lehet-e valami komolyság ez ember fenyegetéseiben? És ezek volnának a figyelmeztető hangok? A fenyegető csengétyű, amiről beszélt? Ez lehetetlen. A modora azonban leirhatatlan reális erővel hatott rám.

Igyekeztem mindent olyan pontosan leírni és azt, amit mondott, de lehetséges, hogy sok mindent kihagytam belőle. Mi lesz a vége ennek a különös ügynek? El kell kezdenem a vallásosságot és szentelt vizet kell szerezniem. Chamberlainnek és Elliottnak egy szót se szólok. Azt mondják, úgy nézek ki ma reggel, mint egy kísértet.

Este. — Beszéltem Rufus Smith tüzérrel ma délután, aki az öreg embert feibevágta a puskatussal. Ő is ugyanolyan kalandon esett át, mint én. Majdnem szörül-szóra az történt vele is, ami én velem. Sőt a csengétyűhangot is hallotta. Mit jelentsen mindez? A fejem szinte megdagad bele. Egy chaos körülöttem minden.

Október 10. (Négy nappal később.) — Isten segíts!

Ezzel az utolsó lakónikus bevezetéssel végződött a napló. Ugy tetszett, minthogy négy nappal később, tehát négy napi teljes némaság után kelt, tisztábban és világosabban mondotta el a felzaklatott idegek és metört lélek érzéseit, mint bármi más.

— Isten segíts!

Ebben a két szóban több fájdalom és elkeseredés van, mint egy hosszú, keserves panaszbán. A naplóhoz fűzve egy másik leírás is volt, amit úgy látszik később csatolt hozzá a tábornok.

Ez így hangzott:

— Attól a naptól kezdve a mai napig nem volt se nappalom, se éjszakám, amikor nem tört volna rám ez a rettenetes csilingelő hang és az ezt követő még rettenetesebb gondolatok serege. Az idő és megszokás nem hozott megnyugvást. Ellenkezőleg, amint a napok és az évek mulnak, a fizikai erőm egyre fogy és a lelki fájdalmak, gyötrelmek mindinkább erőt vesznek rajtam, úgy hogy az idegeim lassan-lassan felmondják a szolgálatot, mert ez a folytonos izgalmat nem tudom elviselni már.

(Folyt. köv.)

!! Kimaradt !! üzleti könyvek felette olcsón kaphatók

Piac-u. 49. II-ik udvar.

Főlerakat: Fischbein Jenőnél Debreczen. :: Telefon: 10-51.

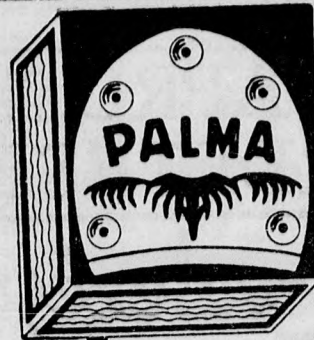
3456—1912. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Balmauzvárosi Takarékpénztár végrehajtatónak Kocsis Antal végrehajtást szenvedő elleni 85 kor. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék, a püspökladányi kir. jbiróság területén levő Nádudvar községében fekvő, a nádudvari 236. sz. betétben A. I. 1—2 sor 328., 329. hrsz. alatt felvett 854 négyszögöl területű, a Beltelekben fekvő 1343. öisz. ház, udvar és szántónak Kocsis Antal B. 8 alatti illetőségre az árverést 964 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1913. évi január hó 27. napján délelőtt 9 órakor Nádudvar község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is, azonban annak kétharmadánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. é. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1912 október hó 18-án.
Dr. Kovács s. k. kir. jbiró.

a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál **rheuma, köszvény, húlészorodás, nyilallás** és **szuródásoknál** a kiváló hatásu

Csillag növényesz.

Hírét és közkezdveltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid ideig használat után javulás és gyógyulás áll be.

Gyomogyengeség, szélgörcs, lefájás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál
:: kipróbált hatása van a ::

Stella növény essentia fluid"-nak
1 üveg ára 40 fillér.

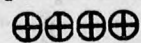
Mindkét kitűnő gyógyhatásu szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyanarra, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő REICHARD SÁNDOR
Csillag gyógyszerterében
Debreczen, Árpád-tér.

Telefonszám 321.

Telefonszám 321.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Helyben 10 év óta fennálló elsőrendű

vizvezetési, csatornázási és fürdőberendezési vállalat.

Elvállal jótállás mellett a legegyszerűbb-től legmodernebb kivitelig vizvezeték, csatornázás és fürdőberendezéseket, szakszerű kivitellel, jutányos árban. Kivánatra költségvetések és tervek készíttetnek. A vizvezetési szabályrendeletnek megfelelően elvállalok vizvezetési átalakításokat és javításokat.

Máthéi János

vizvezetési, csatornázási és épület
: bádogos munkák vállalata. :

Iroda és műhely Darabos-u. 54. sz.
Mintaraktár: Egyház-tér 5. szám.

000000 Elegáns 000000

ZOMÁNC cím- és jelzőablak, zománchetük,
ajtó- és kulcsszámok olcsón kaphatók

HOFFMANN ÉS KRÖNÖVITZ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, DEBRECZEN, PIAC-U. 49

10 azóig 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés

Komoly házasulandók figyelmébe! Férjet keresnek: 28 éves német árva 400.000 vagy 120.000, 18 éves egyedülálló porosz k. a. 100.000 kor. vagyonnal, továbbá számos vagyonos magyar hölgy, gazdag amerikai és orosz kisasszonyok és sok száz vagyonos hölgy Európa egyéb országai-ból. Komoly érdeklődőknek (ha vagyontalanok is) díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

Lakás

Kiadó lakás. Vörösmarty-utca 10. sz. utcai 3 szoba, 1 kis szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás azonnal jutányosan átadó. Vízvezeték, villany Telefon 10-40.

Különféle

KARLSBADI kétszersült eredeti Sprudel vízzel készült, 1 csomag 70, vagy 35 fillérért kapható a Deutsch üzletben.

Férfi kalapok és sapkák, női, férfi, gyermek harisnyák és keztyűk, férfi és női téli ingek és nadrágok legolcsóbban Schwarz M. L.-nél Piac-utca 52, megyeház mellett.

Valódi edes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Welsz Ferencz gépüzemre be-talos műhelye. Modern konyha és előszoba berendezések készen is kaphatók. József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi iókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Lakás-Telkek

Az Ondódon 24 öl föld olcsóért eladó. Ertekezhetni Iskola-utca 8.

Idény előre haladottsága és —
— tulhalmozott raktár miatt

plüsch-, bársony- és szőrme-felöltők, valamint minden-nemű téli kabátok rend-
:: kívüli olcsón ::
:: árusíttatnak ::

0000

Halmágyinál,
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 47.

Nagy árleszállítás!

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- fiu- és gyermekruha-áruházában

Debreczen,

Kistemplom mellett.

Soh'se fázzék!

Legfinomabb szalon porosz

kőszén

lelőmozott 50 kg-os zsákokban házhoz szállítva rendelhető:

VADÁSZ ANDOR irodájában Debreczen, Piac-utca 79. Telefon 10-40. — Szállítások waggonszámra is azonnal eszközöltetnek úgy belföldi o mint porosz szerekben. o

Ilse szalon brikettünk

iszapolt porosz diószénből, :: kötőanyag nélkül előállítva :: és

porosz szalon szenünk

elégnek bármily szerkezetű kályhában, legnagyobb gazdaságossággal, teljesen szagtalanul. Ajánlatokkal és mintákkal bármikor szívesen szolgál:

Városi légszeszgyár, Medgyes.

Helyi képviselők, kik detalll árusítással foglalkoznak, kerestetnek.

Képviselőt,

aki jól be van vezetve, prágai sonka, hus- és füstöltáru-készítmények részére keres

E. M. MACESKA legnagyobb : Prag, Kgl. Weimberge.
hetesárugyára

RHEUMA,

köszvény, derékfájás, (izomszuz) ischias.

Kérem! :: **Figyeljen!**

Ha Ön esetleg akár régóta vagy rövidebb ideje szenved, úgy kérem használja fel azt az alkalmat, amelyet most nyujtok Önnek és írjon nekem. Kész vagyok Önnek ingyen és bérmentve valami olyat küldeni, ami Önnek igen kellemes meglepetést fog okozni. Ön talán már sok pénzt adott ki különböző szerekért, de ugyebár, legfeljebb csak átmeneti javulást ért el. Határozottan biztosíthatom, hogy nekem birtokomban van az az igazi szer, amely a rheuma, köszvény (podagra, chrisagra) stb. okozóit testéből kiűzi. Ez a szer oly an betegségek ellen is jó, amelyeket a húgysav jelenléte okoz a testben, mint szívhaj tünetel, benuulás, izzadmá nyok, gyomorhajok stb. Napról-napra valóságos elárasztanak köszvönő és dicséző levelekkel az én feleim, akik éve k óta szenvedtek és nem tudtak állandó javuláshoz jutni, mindaddig, amíg hozzám nem fordultak. Győződjék meg Ön maga is állításaim valóságáról. Nem kerül nagy fáradságába; csak egy levelező-lapot írjon. Erre én küldök Önnek egy értékes könyvet és egy különösen ható szert teljesen ingyen. Tegyen kísérletet! Ha nem írhat azonnal, úgy legalább őrizze meg ezt a hirdetést. Ez talán egyszer még az életét mentheti meg!

Ingyen!

GICHTOSINT-BRUNNEN-KONTOR G. m. b. H. BERLIN S. O. 39. Abl. 725.